

РАДА

АЗЕТА ПОЛІТИЧНА, ЕКОНОМІЧНА І ЛІТЕРАТУРНА

ВИХОДИТЬ ЩО-ДНЯ, ОКРІМ ДОНЕДІЛКІВ.

РІК СЬОМИЙ

Адреса редакції кошторис: у Києві Велика Підвальна вул. д. 6. Телефон редакції 1432. УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ НА РІК 1912

на рік	на 6 м.	на 3 м.	на 1 м.	на рік	на 6 м.	на 3 м.	на 1 м.	на рік	на 6 м.	на 3 м.	на 1 м.
11 м.	10 м.	9 м.	8 м.	7 м.	6 м.	5 м.	4 м.	3 м.	2 м.	1 м.	1 м.
5.70	5.25	4.75	4.25	3.75	3.25	2.75	2.25	1.75	1.25	0.75	0.25

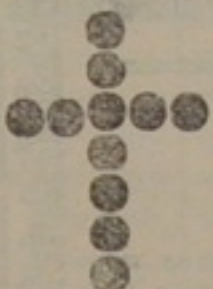
Передплата на рік можна виплачувати частками: в 2 строки: на 1 янв. 3 карб. і на 1 апр. 3 карб., в 3 стр.: на 1 янв. 2 карб., на 1 мар. 2 карб. і на 1 мая 2 р., або по 1 карб. на протязі перших шести місяців. Ціна „Ради“ за кордон на рік 11 р., (27 кроп 94 гелери на австрійську валюту); на 1/2 року—5 р. 50 к на 1/4 року—2 р. 75 к., на 1 м.—1 р. Коли закорд. читачі передплачують газету через поштомати, то платять за газету по ціні, встановленій для передплатників в Росії.

Передплата приймається тільки з 1-го числа кожн. місяця. ЗА ЗМІНУ АДРЕСИ 30 КОП. (При зміні неодмінно прикладати стару адресу).

Автори рукописів повинні подавати своє прізвище і адресу. Редакція може скорочувати і змінити статі більшої статі, до друку погодившись, переполюється в редакції 3 місяці і висилаються авторам їх коштом, а дрібні замітки й дописи одразу зносять. Рукописи, на яких не зазначені умови друку, вважаються безплатними. З ПРИВІДУ надісланих до газети ВІРШІВ редакція не листується. Просить авторів додержуватись проволесу „Ради“.

УМОВИ ДРУКУВАННЯ ОПОВІСТЕЙ: ЗА РЯДОК ПЕТИТУ, АБО ЗА ЙОГО МІСЦЕ: перед текстом 30 коп., після тексту 15 коп., „ст. роки повідомлення“ 75 коп. ЗА ПЕРШИЙ РАЗ платиться ВДВІЧІ. Оповідки про пошукування праці—в Конторі редакції приймаються на льотних умовах.

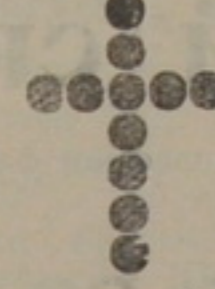
ОПОВІСТКИ від окремих осіб фірм і закладів, що мешають, або мають свої Головні контори чи Управління закордоном і скрізь в межах Російської імперії та ЗІМАНЮЧИМ губерніях: Київської, Харківської, Херсонської, Орловської, та Полтавської, оповіть контор „Ради“—приймаються виключно в ЦЕНТРАЛЬНОЙ КОНТОРІ ОБ'ЯВЛЕНІЙ ТОРГ. АДМІН. Л. в 3-й МЕТЦЬІ в Кв. Мисака, Мисакава, до № 5 „Ситова“ та в ОТДІЛАХ ТОРГ. АДМІН. в Петербурзі, —Москва: 11 Варшаві, —Маршальська 130; Вільно, —Большая 39; Львів—Петропавлівська 1 Барані, —9, площ. Биржи“.

Редакція „Ради“

Мом сповіщає українське громадянство, що сьогодні, після заупокійної одрави в Володимирському соборі, одбудеться похорон Миколи Віталієвича ЛИСЕНКА.

Жалібний похід вирушить від Володимирського собору на Нове-Байкове кладовище після літургії о 1 годині дня.

Діти, сестра, родина, друзі і приятелі покійного

МИКОЛИ ЛИСЕНКА

оповіщають громадянство, що похорон небіжчика одбудеться сьогодні о 1 г. дня. Жалібний похід вирушить від Володимирського собору на Нове-Байкове кладовище після служби Божої.

Художник-громадянин.

Останніми часами в гуртках української молоді часто можна було почути думку про те, що мистецтво, коли воно хоче лишитись справжнім мистецтвом, повинно стояти над життям і уникати його впливів, а великий художник не повинен захоплюватися своєю творчістю громадянськими мотивами. Чи ж треба доводити всю безвідповідність і безглуздість цієї химерної теорії в мистецтві? Та на шати вод, не існує, ла, не могла пустяти глибокого коріння в свідомості тих, що мають таке або інше відношення до мистецтва: не розсміявшись, це нове гасло вже одцвіло й ледві жевріє в годових упертих.

Коли звернемося до великих світових художників, то побачимо, що кожний з них завжди, коли була в тім потреба, або коли якась подія змусила громадянина, завжди одужував своєю творчістю на заклик життя, обертаючи тим самим свій хист у знаряддя боротьби за щастя й право людини; а часом і свої ставили до вимагання найрештлішим чином. Чудно чути про когось з видокремленя од життя художників взагалі, а українських тим паче. Ось перед нами труна одного з великих українських-творців, що обрав собі ту галузь мистецтва, яка, здавалося б, найменш вільна од сувєти мировой, од того, мовляв, громадського життя. Сферою небіжчика була сфера чарівних агулів, музика, найнеодаритіше в усіх мистецтвах...

мелодій. Української музики, як продукту культурної творчості, не було. З'явився Микола Лисенко—і вона народилася на світ, але перед тим було важко сила чорнової, тяжкої праці, щоб вібрати до купи ті уламки, що зберегались після великих історичних життєвих бурь, і з них збудувати те, що маємо тепер. То була етнграфія, якої так зневажливо цуралось новітні горе-художники, й якої не цурався М. Лисенко, бо глибоким розумом збагнув, що не в повітрі й не в чужих крихах витає величя душа народня, а в нїм самим, в його слові, в його співі.

Чи цурався-ж він вжити свого знаряддя на громадську службу?.. Щоб переконатись в тім, що ні, варто тільки переглянути його музичні твори, і багато громадських мотивів, утворених цим чистим художником, схвильють душу й завалять її любовно до рідного краю й святим заваяттям. Не цурався він і безпосередно стати до громадської діяльності бо знав, що насамперед він є громадянином, а тоді вже музиком, знав, що рідній справі потрібен він не тільки як художник, а й як громадянин, глибоко-свідомий і переконаний. От чому й одбивалася огришним болем у серця українського народу невчасна смерть великого художника-громадянина, от чому світають постать його оточено поборжним бітетом... Україна ніколи не забуде свого великого сина, своєї вітхи й підтримки в тяжкі часи... С. Чернясенко.

опав під тими вражіннями. Весь свій вік, а надто за останній час, йому доводилося нести тяжку напруженому нервову працю, яка може не в силу була б звичайній людині і праця та не знесилавала його, навіть не пригнічувала завжди багаторого астрою. Не вважаючи ні на що, він не губив властивої йому раціональності життя, яка світила незгасним світлом і підтримувала сили.

Продуктивність музичної роботи М. В. настільки відома усім, що про неї нема чого додати. Як поглянути хоч-би на видавній Ілізіковим каталог творів М. В. Лисенка, то він дивує своїм величезним обміром. А скільки ще не виданих пісьмом закінчених і розпочатих творів! Поруч з творчою музичною працею велика педагогічна робота в заснованій уже всім рокам тому школі, з щирими співробітниками, але в тяжких зовнішніх і внутрішніх умовах.

Серед тої щоденної напруженої роботи, яка на останку все більше забирала часу, М. В. ледве мав червру на спільний обід і, не відпочивши, з слабим серцем, вертався знову до праці на весь вечір; а скільки уроки музики, майже що дня ішов в громадські вібрания, де його присутність була такою-ж необхідною, як душа у житті людини. Не було мабуть ні одного живого і корисного громадського діла, де-б не чопи не стояв М. В. Праця та не обмежувалась одним Києвом, а йшла широко по всій Україні аж до тихих закутків села, з якими М. В. ніколи не губив душевного звязку. Наймилицями його серцяю оподадами були ті селянські вібрания, що залишилися на завжди з молодих літ.

А поруч з серйозною працею скільки хвату й уміння упорядати веселу розвагу одбиту добрим художним смаком! Скільки веселости, енергії! Яка ласкава прихильність до дітей, до молоді!

Чари його вдачі, мий виховання стародавніх часів, вабили, притягали до нього людей. От через що, утративши його тепер, ті, що знали безпосередно М. В., ховають не просто великого громадського чоловіка діача, а рідну, безкраю дорого серцю людину, і люде, які звязані були з ним мов-би тільки а офіційного боку, плачуть щирими сльозами, плачуть не на людях, а у себе в хаті на самоті.

М. В. Лисенко в труні.

Сліпа злоба.

Сліпа злоба гонителів духа не знає жалю. В годину тяжкого смутку, над свіжим ще тілом небіжчика „Кієвля-

„АПОЛЛО“

Перший в південно-західному краї... Семейний театр вар'єте

„Шодня „GRANDE SOIRÉE AMUSANTE“ при участі виключного складу артистів

СЕСТРИ КУРТИС Літаючі красавиці

Programa z 46 № №. Eviette Fontaine, Де Роагн, ЛІЗОН ПРОНІ, M-lle Silvine

Театр Городського Народного Дому

Група українських артистів Миколи Садовського. Зайдиголова, Лимерівна, Суєта, Медвідь, Життя, Медвідь, Жидівка вихрестка, Сорочинський ярмарок

ПОВІДОМЛЕННЯ

Київ, Хрещатик, 6 (у новому будинку Занка) ОДКРИТО ОДДІЛ Т-ГО ДОМА БРАТІВ РОМАНОВИХ

Повідомлення НА ХРЕЩАТИКУ В НОВОМУ ВУДИНКУ Занка

вже одкрився фабричний склад КИЛИМІВ ПОРТЬЄР МЕБЛЬОВИХ МАТЕРІЙ

Вийшла з друку нова книжка: МОРАЛЬ

Роялі, піаніно та фісгармонії

кращих закордонних фабрик. А ТАКОЖЕ: СКРИПКИ, ГІТАРИ, МАНДОЛИНИ, балабайки

Малий театр „МИНІАТЮРЪ“

Хрещатик 36. Вход без перериву. Пачаток в 7 1/2 год. вечора. У Неділю, 28-го Октября 1912 р.

Магазин хутряного краму П. М. ДОБРЕЦОВА. Великий вибір хутряного краму і готових чоловічих і жіночих хутряних речей.

Банкірська контора М. П. АЛЬПЕРИНА. ХРЕЩАТИК, 19, телефон 12-18. Страхує виграшні білети од тіража 6 руб. 25 коп.

БУХГАЛТЕРІІ

Дов. Київськ. учебн. округом КУРСИ А. П. БОБИРА у Києві, Софіївська 5.

У НОВОМОСКОВСЬКОМУ

купувати Раду окремими №№ можна у власн. агента д. БОГОМАЗА.

Пам'яті М. Лисенки. Серце музики. I. Серце музики спиналось... II. Ох, як те серце любило...

Повинен на лаврах побідно спочивати. Тут вітер південний повіє рухливо...

Співались, юрба: неси привіт Тому, хто грав на лірі, Хто рідий край любив без міри...

покійного була одправлена літія, піоля чого труну вивезли близькі до покійного особи і українські громадські діячі...

Славна Могила. Славна могила—оселя Вояна! Тут ліг неабутний натхненний співець...

Співались, юрба: Співець в труні, Співець великий України... Замовля струни голосів!

Володимирському соборі відбулось сесійне засідання. На засіданні були присутні делегати з Галичини, Катеринослава, Варшави, Полтави, Херсона, Одеси, Лубенів і інших міст...

На похорон М. В. Лисенка прибули делегати з Галичини, Катеринослава, Варшави, Полтави, Херсона, Одеси, Лубенів і інших міст...

Д-р Черняк В. Житомир, 16. Продаються такі книжки: Модеста Левицького: Оповідання, К., п. 50 коп.

В ХОРОЛІ в книгарні Н. А. ФРИМАНА приймуться переказати на умовах розплати на газету „РАДУ“...

В ЛУБНЯХ купувати „РАДУ“ окремими №№ можна в книжковій палаті „Полізна“ на розі Саїтанської і Суфіївської ул.

У ВЛАДИВОСТОЦІ купувати „Раду“ окремими №№ можна в книжковій палаті „Полізна“ на розі Саїтанської і Суфіївської ул.

В НОВОЧЕРКАСЬКОМУ „Радя“ продається в роздріб в книжковій палаті „Полізна“ на Платовському проспекті.

почнуться в 9 год. 30 хв. Під час літургії тіло святителів в притворі. На літургії співатимуть об'єднані хори д. Кошиця. Замість запричастного стіха виконано буде чотириголосний концерт покойного М. В. Лисенка „Камо войду оть Лида Твоего“. Концерт цей виконуватимуть артисти.

Ціла літургія тіло перенесено буде на середню церкву і почнуться заупокойна одправа, після якої жалоба процесія втрутає на Байкове кладовище.

Коло церкви при вході стоять лавами студенти. З церкви пропускати тільки делегати і люди, близькі до покойного.

Жалобна процесія піде Бібиковським Бульваром, В. Володимирською, Караваєвською і Васильківською. Коло університету процесія аустриєць хор київського українського драматичного товариства.

Політичний огляд.

Минулий тиждень в історії балканської війни дав багато новин. Найголовніша з них—це завоювання грецьким військом Салонік. Пройшла також чужка й про завоювання Монастиря. Далі, широка грецька армія підійшла до Янни, майже єдиного зміцненого пункту, що незахопленого в цій області балканськими силами. Таким чином, два завдання в намічених спільних вже здійснено. Серби захопили Ужкоб, греки—Салоніки. Воротба чорногорців під Скаутри наблизилась вже до Кінди. Болгари в останні дні захопили форти Адріанополя, Пастепе і Шайтантепе; облога Адріанополя затягнулась ще певно на кілька днів і можливо, що Константинополь буде швидко в руках болгарів, ніж ця кірпість. Але в уявному разі кірпість кампанії на Балканах вже не вийде. Тільки лінія чатаджинських фортець однієї болгарської військової частини в Константинополі. Не стане цієї останньої перешкоди.—І весь опір, на який тільки вийшла була Турція, буде вичерпано. Про силу чатаджинських позицій досі думали, що вони неприступні, але події останнього місяця ясно показали, що для болгарського салдата немає неприступних позицій в Турції і що військова справа у турків стоїть дуже але. В найближньому разі, коли болгарським військом завіть і не вдалось би взяти чатаджинських позицій і болгарам прийшлося тут спостів, Турції від цього не буде краще і становище її буде таким же трагічним, бо впливу на майбутні мирні переговори робота окрім турецької армії вже не зможе мати.

Заслужують уваги звістки про те, що європейська дипломатія міняє свій курс в відношенні до балканських силіваних під впливом їхніх перемог. Великі держави почали маритися з тою думкою, що питання про мир і війну, ось питання тільки між Турцією і силіваними. Це найкращий з пунктів європейської дипломатії; цього властиво й хотів балканські народи. Крім того, Турція ще й досі не може погодитись з тим, що яно для всіх Європи, що „status quo“ на Балканах вже загинуло, а турки ще й досі заявляють, що зможуться на мир тільки при умові забезпечення територіального „status quo“ на Балканах. Але яка може бути мова про забезпечення „status quo“, коли трохи не вся балкано-турецька земля вже в руках славян і греків. Турецькі політики цього не розуміють і не хотять розуміти.

Ця неприязнність Турції розбила всі плани дипломатії, і ніхто не знає чим це все скінчиться. Одно тільки ясно, що Австрія, Німеччина і Італія згодяться не допускати Сербії до Адріатичного моря, чого так Сербія добивається, і що в крайньому разі ця тріна спілка звяже навіть військової сили. Крім того, за думкою Австрії і Німеччини Румунія готується до того, щоб в останній момент загрозити про свої інтереси. Ясно, що такий висуп Румунії не обійде нічого гарного для загально-європейського спокою і безумовно втягне в гострий конфлікт, а може й в війну принаймні деякі великі держави.

Заява абанців, переказана по телеграфу в Бухаресті, що одбувається їхній з'їзд, про те, що абанці будуть добиватись самостійності для себе, теж звяжиає тривогу в політичних колах Європи.

Позаявляючи опубліковано офіціальну заяву російського уряду про згоду з Монголією. Монголія, являючись автономною країною в внутрішньому управлінні, буде дуже залежною од Росії в зовнішньому бою. Російським підданцям і російській торговлі буде одведено перше місце в Монголії. З Китаєм Монголія має всі колишні державні зв'язки.

Великі агації для Північної Америки мають вибори нового президента. Новий президент Вудро Вільсон сиде на президентському креслі не тільки, як демократ казенно-партийного зв'язки, але як щирий, чесний і незалежний поступовець, високо освічена людина і—що, може найголовніше—далеко більше блесучий атеїст і письменник, ніж професійний політик. Коли темні сили не паралізують волі і ініціативу будущего президента, він, може одкрине справді нову еру в Сполучених Штатах, еру чесної політики, якої так бракувало в Північній Америці в останні роки.

ПО РОСІЇ.

— В передсборній нараді. У ввечері, 24 октября, одбувались засідання „передсборної наради“ преддворного духовенства. Було на нараді до 20 душ; в тім числі—протопресвітер Балагонієвський, протоієрей Петропавловського собору Дернов, духовник Іх Імператорських Величостей протоієрей Кедринський та інші. На зібранні обмірковували питання про реформу парафій. З приводу цього питання повстали довгі суперечки. Частина наради висловилася за те, щоб парафія була однією в старанному вигляді; інші вважали, що сучасні умови життя вимагають реформування парафій на цілком нових підставах, хоч би на зразок парафій, які існують при протестантській церкві. Зібрана віякої постанови не зробило.

(Дянь). — Шкільна справа в Сибірі. Попечитель завідає-сібирської шкільної округи Лаврентьев клопочеться про одкриття двох факультетів при томоцькому університеті історико-філологічного та фізико-математичного. Привод для цього—брак учителів в середніх школах. Лаврентьев знову клопочеться, крім того, про допущення жінок на медичний факультет університету; а також подає прохання про одкриття гімназії в Ново-Миколаївську та Катанську, учительської інститута в Барнауді, учительської семінарії в Тобольську і про збудування нових домів для одкритих уже шкіл. Крім того, Лаврентьев має на увазі звернутися до оновду з проханням про заснування духової академії в Томську.

— Анкета призначив. Поміж петербургськими прикажчиками обмірковуються питання про випорядження в багатих великих городах Росії анкети про становище торговельно-промислових служащих. Мають на увазі встановити в анкеті всі питання, які були висвітлені в 1906 році на з'їзді прикажчиків. Крім того, думають додати питання про державне страхування торговельно-промислових служащих. Про те, чи така анкета бажана, мають запитати всі делегатовані товариства прикажчиків в Петербурзі, Варшаві, Києві, Одесі, Харкові й Москві.

(Р. Ся). — Передлібні формальности. В засіданні передсборного присутствія, після довгих суперечок, вирішили зменшити й полегшити передлібні формальности, і упростити, таким чином, духовенство од тяжкого обов'язку—збирати документальні відомости про те, що до шлюбу перешкод немає, а також упростити духовних осіб од одповідальности, яки їм будуть передані певні передлібні свідоцтва й документи. Довідуються юристичної справедливості шлюбу покладиють на громадянські інституції, котрі видають названі свідоцтва й документи. Співачник, одержавши ці посвідчення, виявляє моральні та релігійні умови, яким повинні задовольняти подружжя, і коли з цього боку не буде перешкод,—повідати її.

(Р. Ся). — Із шкільного життя. Департамент загальних справ міністерства народної освіти повідомив попечителя шкільних округ, що з приводу закону про реформування протягом 3 років у вищі початкові школи городських шкіль, в кожному окремому випадку реформування городських шкіль у вищі початкові треба приписати додатково жалування педагогічному персоналові цих шкіль із кредиту по § 10 ст. 1 росіиску міністерства народної освіти.

ПО УКРАЇНІ У КИЇВІ.

— На вшанування п'яти М. В. Лисенка. Од Кубанців призначено 25 карб., од М. і П. Понятенко 5 карб., од д. Судомора 2 карб., од трупи М. Салдовського 48 карб., од О. В. Тобілевича 15 карб., од д. Дорошко 50 коп., од д. Цівики 1 карб., од д. Куна 50 коп., од д. Рипачевка 30 коп., од д. Київко 25 коп., од д. Пішевського 25 коп., од д. Сметанина 25 коп., од д. Чопівського 3 карб., „Від-во“ Віксаміть вина, на надгробок 15 карб., од д. Миронця В. на вшан. пам. 3 карб.

— Наданчайна губернська земська сесія. Вчора у Києві в домі дворянства одбулась одоадення наданчайна сесія губернського земства. Гласних зробило багато. Між ними член Державної Ради гр. А. А. Бобринський, член Державної Думи, п. Чихачов, бар. Штейгер, Демченко, Сузичинський, Богданов, Вішневський, Григорович-Варський. За голову шкільської предводитель дворянства член Державної Думи, п. Везак. Розглянуто було коло 40 дрібних докладів. Між іншим губернської збори асигнували 10,000 карбованців на поміч балканським державам, по 2,500 карб. кожній. Одну до наварської оесії справу кушнів шкільським повітовим земством в губернського земства участки землі на Великій Володимирській вулиці, якої губернська управа не склала проекту будівлі власного будинку губернського земства. В справі будівлі земського телефону на території південно-західних доріг постановлено домагатись, щоб управління зменшило арядну плату за це, бо тепершня його така надзвичайно висока.

— Приїзд сенатора Шульгина. В Київ

прибув сенатор Шульгин, який веде розслідування по справі Курлова і вишх.

— Кооперативний з'їзд. В 14 ноября в Києві одбудеться кооперативний з'їзд.

— Концерт. Сьогодні відбудеться у Народній Аудиторії Народний концерт. Початок у 7 год.

— Кара на волосних суддів. Київська губернська администрація постановила притягти до судової одповідальности по 372 статті кримного статуту волосних суддів кожновської волости, ввелівського повіту (на Київщині). Трохима Левіщевка, Озерка Галушченка, Андрія Оверченка і Михайла Хоменик. Ці судді, розглядаючи позов Векли Сидькової за садябу, випили од неї моговач, завшию Іх і тагнуць тепер до одвічальности.

ВІСТІ З КРАЮ.

— В Херсоні ввійшла сесія одеської судової палати розібрала справу селян Похилька та Кравченка, яких обвинувачували за замак на ярмади. На суді виявилось, що винуватців при допиті крутила дуркою, били по пятках то-що. Похилька та Кравченка засудили на 4 роки в каторгу.

— Судова палата у Херсоні розглядає справу учнів 2-го класу миколаївської техничної школи Ватіянка та Осолькова, які хотіли вбиті директора школи Фадеева. Іх засудили в тюрьму: Ватіянка на два роки, а Осолькова на рік.

— В Житомирі судили пообавлено-го всіх прав селянина П. Асавальова, що розкопав на кладовищі могилу й забрав в трупа в'яаня. Його засудили на 4 роки в арештантській роті.

— Шкільні справи. Харьківська губернська земська управа повідомила оумовку земській управі, що в одкриті в селі Рокитному школу садівництва будуть приймати учнів 4 ноября цього року. Приймаються тих, що скінчили селські школи і мають 15 років. Приймають учні будуть спільними губернського земства.

— Допомога міністерства. Міністерство народної освіти призначило херсонському городському управлінню 8000 карб. допомоги та 7800 карб. на потреби шкіль.

— В земстві. Харьківський черговий земський збори ухвалили 24 октября поставити новий будинок для лубенської земської лікарні за 40,460 карб., де будуть розміститись хирургичні хворі і родильня, бо помешкання лікарні тепер страшенно тісне і мало пригодно. Крім того, ухвалено придбати для лубенської лікарні, і для деяких селських, дезінфекційні шамери.

— Страхування фершалів од заразних хвороб лубенський земський збори одхвалили. Жалування лікарям і фершалам трохи збільшено.

(Влас. кор.). — Агрономична допомога. У цьому році кавіазьке повітове земство витратило на улаштування показних полів 1480 карб. 55 коп., і на відкриття нових прокатних станцій с. г. машин та на побільшення машин на станціях, заснованих раніш, 288 карб., на улаштування читавнів по селському господарству 200 карб. на поширення популярної літератури по селському господарству 50 карб., на улаштування с. г. виставки у м. Стеблені—400 карб., на улаштування вільногого продажу зерна—956 карб., на заходи по луговодству—181 карб., 25 к., по повививантву—183 карб., 125 к., по бжильництву—180 р. 06 к., по садівництву—190 карб. та на поліпшення спогортарства у повіті—7690 карб. 71 к.

— Кооперація. Дрібний кредит на Волині. Після анкет по дрібному кредиту на Волині виявилось, що сподвижце кооперативних товариств краще, і що більшість внесків в кооп. товариств надходять од селських громад.

— Старовинні кладовища. В слободі Романівці, коло Одеси, на вгороді полііатричної лікарні, коли розкопували могилу, то знайшли там дуже старовинні владовища різного таву та часу.

— Вкоротила віку. В Житомирі недавно застрелився член губернської земської управи І. І. Добровольський. Застрелився він через те, що мав багато боргів, коло 60,000 карб., і за них мали продати його маєток.

За кордоном.

— У Франції. Цими днями одкрився сесія французького парламенту, на якій між іншим має бути вирішено питання про виборчу реформу. Слово за сенатом, бо проект пропорційного представництва пройшов вже нижню палату. Крім того через кілька місяців мають бути вибори президента республіки, які одбудуться в Версалі 4 января і вже тепер хвилюють політичні кола Франції. Більш усього шансь має кандидатура прем'єр-міністра Пуанкаре. Турні і німецькі інструменти. Підчас війни в Турції виявився помітний поворот від Німеччини в бік Англії, на що германська преса вже не раз скаржилась, кажучи, що в сучасному кризисі провалилась і німецька дипломатія і німецька стратегія. На німецьку стра-

тегію силляться дійсно жорстокі скарги турків; німецьку систему, яку проводив в Турції фон-дер-Гольц, німецьких інструкторів і німецьке озброєння турки перш усього обвинувачують за свою неадачу на війні.

Тепер,—лише млатотурецька газета,—пора вже зрозуміти через що посланілось таке лихо на нашу батьківщину. Росхвалена так воєнна організація фон-дер-Гольца і пруські інструктори виявили себе ні до чого нездатними. Ця організація потерпіла крах через те, що зовсім не одповідала характеруottomанського солдата, а також через те, що вона зовсім була не така гарна, як її розписували.

З Константинополя надходять все більше і більше тривожні всти. Європейські посольства поклонились вже до прибуття європейських воєнних пароходів про оборону. Перспектива повороту в столицю деморалізованої, голодної армії наводять жах на численну європейську колонію столиці. Кажуть, що посольства порадили урядові вжити всіх заходів, щоб турецьке військо негайно було вивезено з Константинополя в Анатолію, бо в крайньому разі порядок буде підтримувати болгарське військо.

Останні вісти.

(З газети ста по телеграфу). Результати виборів в Д. Думу од Петербурга.

ПЕТЕРБУРГ. По другій курії од г. Петербурга вибрано: кадетів Родічева, Мілюкова і Шингарьова. По першій курії пройшли: Варшицьков, Велихов і Калугин, прогресисти.

Всякі звістки. ПЕТЕРБУРГ. Помилувано рядового Ватурина, присуженого до безстрочної каторги за виход з строю під час московських свят, щоб подати прохання.

Воєно-морський суд в Севастополі по процесу 142, клопочеться про звинувачення смертної карни каторгого матросів Махотина, через те, що Махотин поклявся на суді і розкрив деякі дані по цій справі.

КАТЕРИНОСЛАВ. Зроблено несподіванно ревизию в катеринославському гірничому інституті, викрило розстату 4700 карб., вчичему казначеем інститута Врачицьким. Сквзаний в посяді Врачицький признався в своїй провності і свавав, що гроші ці він програу в карти й лото.

Іде ревизия сум студентського товариства, до Врачицький теж був казначеем. Робітники Брянського заводу асигнували на користь риваних на Балканах 1.100 карб.

Війна.

ВІДЕНЬ. З Константинополя повідомляють, що Шефх-уль-Іслам оповістив священну війну. Звєстка ця викликала велике вражіння. Всі тіє думки, що Турції це не вратує, і тільки доведе до нового кровопролиття.

В Малій Азії опішно формується нова армія, яку Турція незабаром думає перевести в Константинополь.

Почалась арванська облога Адріанополя. Болгари облягли думку взяти кірпість штурмом, бо кірпість добре озброєна, форти мають достат зброяддя, фуґасів і дротанних загород.

Болгари вже взяли форти Адріанополя Пастепе і Шайтантепе. ПЕТЕРБУРГ. Ходить чутка, що Болгарія й Турція вже почали переговори про мир. Австрія всіма силами намагається розв'язати союзників, бо дуже не хоче, щоб Сербія завляла який порт на Адріатичному березі.

З Афин вийдуть в Салоняки грецький король. Сербське офіцертство настоєє, щоб Сербія окупірувала Албанію і щоб

сербського короля оповіщено було імператором.

Мяхмуд Шефхета шату встановлено генерал-інспектором одійвої армії.

Після того, як оповіщено священику війну в Турції, в Константинополі зробилося дуже небезпечно жити християнам. Чужоземці переїздить в околиці города під захист посольств. Одбулась нарада командирів чужоземних військових суден, на якій говорилось, яких заходів треба вжити для захасту європейців.

В Сфіїю привезено 26 октября 1800 ранених.

Театр і музика.

— Український театр. Сьогодні в театрі М. К. Садовського вранішньої вистави не буде; ввечері йде „Зайди-годова“. Завтра загальнеодступна вистава, йде „Суета“.

— Городський театр. Сьогодні два спектаклі: вранці йде оп. „Травіата“ і балет (ганки в Вальдургієвої ноці); ввечері—оп. „Кармель“. Завтра оп. „Вражья оила“.

— Театр „Соловцов“. Сьогодні вранці „Довь Жуань“ Мольєра, ввечері „На складі дией“. Завтра загальнеодступна вистава, йде „Madame Sans-Gêne“ В. Сарду.

ДОПИСИ.

(Од власних кореспондентів).

ПОПІВКА. Межаричської вол., кавіазького повіту (на Київщині). Жертва темляч. Недавно у нашого селянина Павла Шкляра захворіла сибірським язвою корова.

Не знаючи на що хворіє корова, Шкляр, не поведомивши ветеринарного лікаря чи фершала, звернувся за допомогою до односельця Василя Костуна, що славився за знахаря та лікаря.

Костун, теж не темлячи, чим хворіє корова, шептав, як звичайно, біля неї в пів-година, та обмачував її з усіх боків. Потім, заспокоївши хазяїна корова, що вона скоро вичуяє, пішов до дому.

Але на другий день корова здохла, а сам „лікар“ Костун захворів на сибірську язву, од якої через три дні й помер.

Листування редакції.

А. Худобі. З Вас належить з зняжкою 90 коп.

Справочний одвід.

Наказуваний відомості. Неделя, 28-го октября. Мч. Терентія, Неоніла, Сарвила, Параскеви, Фота, Максима, Арсенія сербск. Африкана. Ст. сон. 7 год. 5 хв., зах. сон. 4 год. 23 хв.

Редактор В. Яковський.

Видавць: 6 Чикаляже.

Цей даровий рецепт чудовий

Я зовсім виволовив од своїх стражданнів. Я пошнен надрукувати на користь інших про цей даровий рецепт, по якому вилічилися і од хвороб. Мої страждання були такі тяжкі, що я тяжився не спав і перший раз, коли прийняв ці ліки, я проспав 8 годин не прокидаючись. Тепер я виволовив од свого іпаса й хвороб у поясничі, а жінка моя од своєї страшенної головної боли. Це прямо такі щось надзвичайне. Ось цей рецепт точнісінько такий, як і його вирізав із газети: Спийтайте у найближчого до вас аптекаря 60 гран Кефалоло-Отор в таблетках. Дві таблетки од раз полечуть страждання, хоч вони будуть чи од простуди чи од ревматизму. 2-584-1

SIROLIN' ROSH для дітей й дорослих. Оберегає проти туберкульозу. Робить кращим апетит і немає в собі нічого неужитичного, приємний на смак. Випробований, розбавляючий, заспокоючий при свіжих й встарілих катарал, при кашлі, коклюші, інфлуенці, після запалення легенів.

ОПОВІСТКИ.

КВАТИРИ

Готель „Україна“ відкритий в найкращих кімнатах НАТИ по міс. і пакобу, недорого. Бульвар Кудр., 34

ПРАЦЯ

Т Ч У

українські килими. Прийм. учн. Паньківська вул., буд. № 3, кв. 3. 0-546-1

Швачка-українка Шукає роботи. Швейц. Швейцарського університету. Ново-Жилиняська, 2, кв. 8 М. Ф. Гринява. 8-559-5

Дайте місце в будівлі! Приймаю роботу в будівлі. Адр.: г. Копитов, Ф. Розенбергу для П. Петерпільче жду проп. 7-564-5

Відкрилась нова майстерня жіночого убрання. Обслуговує добре і дешево. П. Торошечко. Троїцький переулок, № 4, м. 15. 5-574-3

Шукаю роботи: конторської, друкарської, вчительської. Беру на себе всі турботи з друкарською по видавничій справі. Київ, Без. Володимирів, 93/7, Лебон Шерток. 20-575-3

Досвідчений гуральник (винокур)-ректифікатор український, шукає роботу. Виробляє спирт з усіх продуктів: хліба, картоплі і шатки, по сучасним технічним способам, гарантує найвищий вихід спирту. Звертатись листом або по телеграфу: г. Богодухов, Харк. губ. Гейбентирська, 24, Цаленко. 3-91-1

ПОТРІБНА економіка вести не велике господарство; бажано Українку; умови листом: Ст. Михайлівський хутір, Черниг. губ. Хмельське ім'яніе. Зав'язующому літ соціальним заводом. 1-596-1

Шукають вчительку музики. Північно. Київ, Прорізна, 28, кв. 15 од 2-х до 3-х год. 2-602-1

ВСЯКІ

В КУРСЬКОМУ

купувати окремі № „Ради“ можна в кіоску Н. Д. СКУРКА.

ПЕДАГОГІЧЕСЬКИЙ КНИЖНИЙ МАГАЗИН
ВИПЕНКИНА
КНИГИ
по вступити до освіти і виховання учнів дитячої вісності
научныя по всемъ отраслямъ

Вотъ мчится тройка удалая
По граду Киеву зимой
Сядокъ веселый напѣвая
Качаетъ буйной головою
Ямщикъ, ямщикъ, гони сильнѣе
Лошадокъ нечего шадить
Миѣ нужно въ „СЛАВѢ“ быть скорѣе
Пальто для дѣтокъ тамъ купишь
А въ „СЛАВѢ“, говорятъ, наряды
Носѣднихъ модъ лишь продають
И а съ женою очень рады,
Вѣдь и на выплатѣ тамъ дають.
Бажаючи дати змогу покуцямъ придбати
з доброго краму модні дамські та дитячі
пальта, не витрачаючи разом всѣ суми,
по крам коштує, ми допускаємо широку
розстрочку плати. Од 1 карб. на тиждень.

„Слава“

ХРЕЩАТИК
№ 58,
— проти —
Бесарабка. 100-422-14

ВІД КОНТОРИ.

Передплатників, строк передплати яким вичається на 1-ше ноября і які хотять одержувати газету далі, прохаютъ поспішити з наданнямъ дальшої передплати, щоб не було причинки в доставці газети.

У Херсоні

вижньо-газетний „Початок“, (Рішельєвська вул., почт. ящ. № 444). Приймає передплату за „Раду“ по цінах редакції з виплатом на вист. по-місяччю.
Там же всі новини української літератури.

Геть руки!
„Юроксиль“
без хлору, без соди
сам мис білизну
без мила. Після годинової варки, білизна приймає
найбіліший колір.
ВИМАГАЙТЕ ВСЮДИ!
Пачка 20 коп.
Південно-Російське товариство торгівлі аптечним крамом у Києві.
00-609-1

Antiquitäten Kunstgegenstände
ОФМАН
продаю й купую ріжну старовину і старовинні художні речі
а саме:
Мебель червоного дерева й кордської берези, бронзу, фарфор, кристали, картини, гравери, акварели, постої, образи, канделябри, люстри, годинники, бра, вазони, гобелени, об'єкти, матері, грават, мерижово, шати, вишивки, макати, хутра, труси, бюсти, портрети, вази, статуї, медальони, флакони, музичні струменти, золото, срібло, бразилити, іаумруди, перли, каралі й ин. камні, мініатюри, табакорки, кружки, чарки, ковчі, коробочки, підноси, штофи, кувшини, старовинні зброю, рукописи, грамоти, монети, модні пальтуну, речі з роскошо, виробы з ерехали, емалі, перламутра, мармору, дерева, й слонової кістки; інкрустовані речі, фарфорові, ладки й чашки російських й закордонних заводів, християнські старовинності, слухавки, польські пояса, східні антики, українські й волинські куцари, виробы, лляні сукні й ин. таїнські речі й ин. ин. ин. Камні, гемми, монокль, чарки, кухлі, тарілки, столи, очилки, біаїлі, офорти, перодські килими, альбоми, нососери, мебель в стилі: халанди, Бугі, жакоб, амір, Людовик XIV, XV, XVI, літкітвар, барок, рококо, давіда, рококо, позлацарова, оріова, паліова, чорні, димові, палики, шапки, лимж, фінит, ладирська зброя й ин. ин. ин. Купила ломбардних й позичкових кас квітатій на закладні коштовні камні, хутра, галантерейні й ин. речі. Приймаються всі замовлення стальної, художньої й значайної з різного дерева мебели. Бажаючи що небудъ продати прому поводити мене не важаючи на далечній і ціну Київ, Лотеранська вулиця буд. Штильмана № 12, прот. Мерижовської вулиці. 00-552-1

ВЕГЕТАРИЧНА „ПРИРОДА“
ДАЛЬНЯ
КИЇВ, 8, ПРОРІЗНА, 8.
Свіданки і обід од 12 до 6 год. 10-588-1

ДИТЯЧІ КОСТЮМИ,

ПАЛЬТА,
БРІЛІ, ШАПКИ
Жіночі в'язані
сачки,
шапки, панчохи й инш.
ДЛЯ
ОХОТНИКІВ КУРТКИ,
кальсони, чепаретки й инш.
У ВЕЛИКОМУ ВИБОРІ
В МАГАЗИНІ
Чесько-російської механічної
в'язальні
Г. В. АНДРЕ
Київ, В.-Васильківська № 10.
Prix fixe. 00-516-12

ШВЕЙНІ МАШИНИ
Компанії Зінгер
продаються
виключно у власних магазинах Компанії

Розстрочка виплати од 1 руб.	Ручні машини од 25 руб.
------------------------------------	-------------------------------

Обергайтесь
підробок.
Магазинна вивіска.
Магазини по
всіх городах
Імпері.

Чи є у Вас пісок?

Використайте його, змішавши з цементом, для:
цегли, черепиці, порожнотлого будів. камення, труб, сходів, бетонних стовбів і т. ин.
Ми постачаємо всі машини та форми для цієї вигідної промисловости.
МАШИНОБУДІВЕЛЬНИЙ ЗАВОД
Д-р Гаспарі І К^о, Маркшандштат
коло Лейпцига.
Прохаємо відк. наш завод.
Брошура 351, дурно.

У ПОЛТАВІ

купувати „РАДУ“ окремі №№ і передплачувати можна: 1) в „Українській книгарні“—Петровська уз. будинок Ворожейкина, поруч з Європ. готел. 2)—книгарня Г. Марквичка, бульвар Котляревського.

Видавництво „Вік“
НОВА КНИЖКА:
Чистому серцем
Пам'яті Василя Доманицького.
УПОРЯДУВАВ С. Євремюв.
З портретом Доманицького й малюнками.
Ціна 40 коп.
Продається по українських книгарнях. 10-504-8

КУРСИ

дозволені урядом рахівництва (счетовод.). Директора Банку Г. К. Буренка. На курсах вчать бухгалтерів, всіх знам. по рахун. На курси прийм. особи обох полів. Иногор. насл. умов. і прогр. дурно. Київ, Прорізна 16. 50-447-7

СПЕЦІАЛЬНИЙ
МАГАЗИН ОБУВИ ТА ДОРОЖНИХ РЕЧЕЙ
ПАВЛА ОЛЕКСІЙОВИЧА ГОМОЛЯКА
КИЇВ,
ХРЕЩАТИК № 45, ТЕЛЕФОН № 13-49.

Мужський кравець
І. А. Макаренко
Київ, Хрещатин № 9, у дворі.
Прийом замовлень штатського й форменого убрання з власного матеріалу й матеріалу д.д. заказчиків. Бутій завідує магазином й майстерню 1-ї Російськ. Арт. Мужськ. Крафт, затверженої Міністерством Фінансів. 5-551-2

Хрещатин, 42 „ЖАКО“ у дворі.
По замовленню пальто плюшеве 35 руб. Пальто драпове 25 руб. Вельвет. Англ. 95 к., плюш на Пальта—2 р. 90 коп.

Дамський конфексіон верхнього, нижнього убрання й хутряних речей
А. Адамчика
буш, закр. Кругляков переведено з Рейтроської № 14 на Хрещатин № 27, кв. 15. Виконує замовлення по останніх моделах з матеріалу д. д. заказчиків і власного. Великий вибір рос. й закорд. матер'ялів.
ОСОБ ЦІНИ ПОШІРКОВАНІ. 8-548-4

ПЕРЕДСВЯТКОВА ПРОДАЖА
„Котляровъ и Черноголовкинъ“
У КИЇВІ
Хрещатин, д. Когена № 36, прот. Лотеранської вул. поруч з аптекою Марциничка.
Ціни дешевше істнуючих в городі Києві.
Телефон 14-33. 5-603-1

КОЖЕН УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН МАТИ В СВОЇЙ ХАТІ одривний, ілюстрований

КАЛЕНДАРЬ „ЧАС“ КАЛЕНДАРЬ

(Рік видання V-й).

Календарь „ЧАС“ на рік 1913 складено майже цілком з нового літературного матеріалу
В календарі „ЧАС“ кожен знайде все, що йому треба!
практичні поради на всякі оказії, чи то для сільських господарів, чи для хазяйок, і біографічні відомості, історичні дати і загадки і вказівки про нові видання, й веселу розвагу в формі анекдотів, сміховини, гуморесок, народніх приказок та приповісток, і серйозні вірші видатніших наших поетів, думки великих людей всього світа.

НОВИНА!

В 1913 РОЦІ КАЛЕНДАРЬ „ЧАС“ ціною в 55 і 75 к.
ЗШИТО МЕТАЛИЧНОЮ СКОБОЮ, НА ЗРАЗОК
ЛІПШИХ ЗАКОРДОННИХ КАЛЕНДАРІВ.

НОВИНА!

З зовнішнього боку календарь „ЧАС“ оздоблено так, що він є окрасою кожної світлиці.
Календарь „ЧАС“ на 1913 рік за ціну 55 коп. випущено з артистично виготовленою за кордоном спеціальною спинкою, роботи артиста-маляра Є. Судомори.
Календарь „Час“ продається по всіх кращих книгарнях України по 30, 55 і 75 к.
Головний склад видання—Крамниця „Час“ у Києві. (Київ В.-Володимирська, 53).

Друкарня 1-ої Київської Артлі Друкарської Справи. Трьохсвятительська 5. Телеф. 1069.